

Гелтер Скектер
Олександр Завара

Сучасна проза України

«Гелтер Скектер» – нова книга Олександра Завари, письменника, чий роман «Песиголовці» був відзначений критикою й читачами. Прозаїк успішно поєднує горор із елементами психологічного трилера, при цьому його молоді герої переконливі, атмосфера оповіді глибоко реалістична, а вдала гра з літературними алюзіями розширює простір оповіді. Звичайний університетський гуртожиток, звичайні студенти, але на цьому тлі розігрується драма, що викликає морозний жах і до останньої сторінки тримає читача в неймовірному напруженні. Хто ж стоїть за серією кривавих злочинів?

Олександр Завара

Гелтер Скектер

ПРОГУЛЯНКА З ВІЄМ

Не всякий студентський гуртожиток скидається на пекло, але чортівні вистачає майже в кожному. Мені, наприклад, траплялися такі, де вечорами було по-справжньому лячно вийти в коридор.

«Гелтер Скектер» Олександра Завари – саме про це. Про змішане співтовариство зовсім молодих, але дуже різних за ментальністю людей, чужих одне одному, але волею-неволею змушених жити поряд, підкоряючись особливим правилами, вибудовуючи власні ієрархії, зав'язуючи стосунки зі знаками «плюс» і «мінус», збиваючись у зграйки й компанії, аби протистояти тиску середовища. І в цьому протистоянні часом відбуваються дуже дивні, часом неприродно жакливі речі.

У назву роману винесено два англійських слівця, що їх можна приблизно перекласти як «розгардіяш» або «метушня». Так називається й одна з пісень «The Beatles», створена в 1968 році Полом Маккартні. Самі музиканти вважали її «найгучнішою, найгрубішою, найбруднішою та антисоціальною в історії гурту». Саме вона стала лейтмотивом книги, яку ви зараз тримаєте в руках.

Усе непросто в цій історії, тому що зі звичайної студентської суєти, низки вечірок і дивакуватих розваг, покликаних надати пряної гостроти академічним будням, виникає похмурий діалог свідомого й несвідомого, а відгомони старих і нових психічних травм докорінно міняють особистості деяких героїв, штовхаючи їх на безглузді злочини.

Хорор? Певною мірою. Але книга Олександра Завари виходить за межі цього популярного жанру, якому так не щастить в українській літературі. Недарма й досі єдиним зразком «чистого горору» залишається гоголівський «Вій» (йому теж знайшлося місце в романі). Сучасні автори зазвичай не йдуть далі демонстрації стандартного набору: привиди, перевертні, знахарство, дрібна нечисть, зомбі, вампіри, тварини-монстри. Все це малопереконливе фантазування залишає читача байдужим із дуже простої причини – через відсутність глибинного зв'язку з тією реальністю, у якій існують герої. Але в цьому й складність, і її подолання вимагає чималої письменницької майстерності.

Олександр Завара створив вдалий гібрид, схрестивши психологічний трилер з «романом жахів» і практично відмовившись від містики та банальної екзотики. Сама обстановка пересічного університетського гуртожитку дала йому для цього багатий матеріал. Письменник чудово володіє технікою саспенсу й постійно тримає читача в тривожному очікуванні, змушуючи будувати версії, коливатися, впадати в сумнів до останніх сторінок. Нічого надприродного – і в той же час кожен з героїв постійно відчуває жахливий подих міфологічного кошмару, що виник буквально з нічого, з дурнуватої напівдитячої гри.

Колись Росс Макдональд, великий майстер детективного жанру, зауважив, що в детективі дія рухається в часі назад – до розгадки. У трилері все відбувається навпаки – що б не трапалося, герої наближаються до катастрофи.

Андрій Клімов

Не всяке слово можна промовляти перед дзеркалом.

Народна мудрість

– Багато на світі всякої погані водиться! А страхи такі трапляються, що й ну...

М. В. Гоголь

When I get to the bottom I go back to the top...

«The Beatles»

Частина перша

НЕ ЧІПАЙ ЛИХО, ДОКИ ВОНО ТИХО

МАКС. GENESIS

Сала за шкіру Максові залив батько.

А якщо бути точним, повна відсутність старого в його житті. Такий висновок він зробить згодом, коли згадуватиме все, що сталося.

Ні, той насправді не помер, та краще все ж таки віддав би Богові душу. Так вважала мати, приваблива в минулому жіночка з мозолястими тепер через важку працю долонями, пошрамованими пальцями й відбитком світового смутку на обличчі. Батьки розлучилися, коли синові йшов шостий рік. Це закарбувалося в його пам'яті, бо наступної осені він мав іти до першого класу. Більшість друзів уже були школярами, а Макс лише збирався. Але побачитися з ними хлопчикові більше не судилося. Одного ранку, коли сонячні промені тільки-но торкнулися обрію, мати підняла його з ліжка, швидко одягла в перше, що потрапило на очі, а потім вони побігли до зупинки, де сіли в маршрутку й поїхали геть. Це сталося навесні, і єдине, що малий запам'ятав з того поспіху, так це татків «вихлоп», лячну опухлу мармизу й сповнений порожнечою погляд. Той не виказував жодного жалю до того, що дружина з дитиною тікали у невідомість.

«Господи, – думав хлопець пізніше, – він навіть не намагався нас зупинити!»

Продовженням цього спогаду зазвичай були улюблені слова матері, що його батечко «одружився з бухлішком». Воно нібито було справжнім і єдиним його коханням упродовж усіх цих марно витрачених на побудову сімейного гнізда років. Чоловікові значно комфортніше жилося б у сирому погребі якогось винороба, ніж у затишному будинку з родиною під боком. Такі слова багато чого пояснювали й розставляли по належних місцях. Саме тому, на відміну від багатьох інших постраждалих через розлучення дітей, Макс ніколи не звинувачував матір. Жодного разу, хоча жилося їм непереливки.

Навчаючись у старших класах школи, Максим Анатолійович Онопрієнко інколи замислювався про те, щоб відвідати свого старого. Хочеш не хочеш, а рідна кров таки давалася взнаки. Але стежки до рідного села Ласки на той час вже так заросли бадиллям кепських материних спогадів, що він навіть не знав, чи живий ще його батько, чи ні. Час від часу він усе ж таки намагався щось дізнатися через родичів, а потім навіть сісти в автобус і зробити старому сюрприз. Однак з ким саме треба поспілкуватися, на який час запланувати цю подорож і чого від неї взагалі очікувати – так далеко Макс жодного разу не заходив.

У майбутньому він зрозуміє: саме роки життя після розлучення батьків якимсь чином стали передісторією тієї чортівні, у якій він зіграв безпосередню роль. Усього, що трапилося впродовж цього часу, вистачило б для забезпечення кишенькових витрат кваліфікованого психоаналітика, а

також для живлення нічних кошмарів – принаймні на наступне десятиріччя. А цілком можливо, що й більше, хтозна.

Визріваючи протягом усіх цих років, насіння пробилось на поверхню ґрунту незадовго до пам'ятної студентської вечірки. До речі, однієї з небагатьох, куди Макс завітав із власної волі. Назвати його клубним гульвісою чи хоча б поціновувачем модних тусовок було складно, але саме тоді він зірвав свій джекпот.

2

ТАКЕ

Історичний та філософський факультети Чернівецького університету були і є безсумнівними лідерами з організації вечірок у гуртожитку. Це факт, але нічого дивного тут немає. Студенти одного з найвідоміших вишів країни мають опікуватися тим, щоб бути принаймні одними з найкращих у всьому, навіть коли мова про банальне пияцтво. А хто ж краще здатний жлуктити різноманітні трунки за істориків і філософів, які вважають себе світочами мудрості та єдиними носіями істини з тих чи інших питань? От вони й тримають марку як можуть, і це вдається їм доволі непогано.

Вечірку, де все почалося, спланували другокурсники. Це сталося наприкінці навчального року, коли тим, попри існуючі правила, закортіло вже тут і зараз відсвяткувати «бакалаврський екватор», не дочекавшись завершення сесії. До заліків та іспитів ще залишалося цілі два тижні. Згодом хтось висловив припущення, ніби це й стало першою ластівкою того, що посеред веселощів і галасу щось обов'язково мало піти не так. Порушуєш правила на самому початку, а далі гра виходить із-під контролю – принаймні для деяких гравців. Але над цим тоді ніхто не замислився. Та й кому б воно спало на думку?

Несучи на своїх плечах важку карму невдахи номер один, Макс Онопрієнко ще зі школи засвоїв, яким несправедливим і кривдним буває життя. Безбатченко, мати весь час на роботі, зневага з боку однокласників... Усе це перетворювало його на інтроверта з такою впертістю, що звичку відмежовуватися від світу й ховатися за непроникними мурами самотності він переніс і в студентські роки. І хтозна, як склалася б в університеті його доля, якби не Остап Сікорський на прізвисько Мафін – сусід по кімнаті й повна протилежність Максовій вдачі. Саме він із часом звільнив Макса з його кокона і призвичаїв до оточуючих реалій, які, якщо подивитися на них з деякої відстані, були не такими вже й жахливими, як Максові здавалося досі.

Але...

Отже, Мафін затягнув Макса на вечірку, щоб він трохи розслабився й повеселився. І той, змішуючи у пластанці чергову «викрутку» з пива й горілки, чітко розумів: Остап – справжній спаситель його душі, який відчинив для нього двері у прекрасний новий світ, незнаний, але потайки

давно омріяний. І саме за це він зробив перший ковток нової дози цієї вбивчої суміші.

Як і на будь-якій запальній студентській вечірці, довкілля потопало у веселощах. Потужні динаміки вибухали гарячими хітами мало не на всю будівлю. Незліченна кількість тих, хто справді досяг «екватора», і просто гостей гулянки тупцяли, витанцьовуючи посеред коридора, тинялися туди-сюди із затуманеними очима, а в повітрі, окрім парів спирту, висів міцний дух засушених, поділених на дози і розкурених суцвіть конопель.

Це була одна з тих «вечорниць», де скасовуються правила й усталені відносини між кастами студентів. Такі веселощі зазвичай об'єднують усіх. Тому тут можна було побачити як цивільних і стильних дівчат із хлопцями, що ніби зішли зі сторінок гламурних щомісячників, так і «братів по духу» на кшталт Мафіна. У повсякденному житті їхні дреди, масні хвости та брудні футболки з бунтарськими або буддійськими гаслами зазвичай напружують інших. Проте цього вечора всі на все плювали й просто раділи життю по повній програмі, шалено відриваючись, наче вперше й востаннє.

Макс стирчав на кухні, роздивляючись оточення байдужим поглядом. Розміри приміщення дозволяли розділити його на три сектори: «ідальня», «бар» і «курилка» біля відчиненого вікна. Із попереднього досвіду мешканці гуртожитку знають: якщо під час вечірки палити в коридорі, все швидко піде коту під хвіст, бо через наплив диму й сморід хтось із вахтерів неминуче викличе пожежників. Аби це засвоїти, достатньо було помилитися принаймні двічі.

Хлопець заскочив сюди, щоб поновити вміст пластанки, але так і залишився стовбичити у зоні «бару», звично занурившись у власні роздуми. Саме за цим його й застала Дара Ковалевська. Вона повільно впливла до кухні за черговою порцією алкоголю, а Макс, щойно побачивши її, почав сутужно міркувати, як почати розмову з дівчиною і що сказати передусім.

Попри розв'язаний трунком язик і збудливі думки, він не вигадав нічого кращого за банальне «І як воно тобі?». Він вже збирався промимрити це жажіття, проте, дякувати небесам, що сьогодні були прихильні до нього, дівчина заговорила першою.

Через таку зміну сценарію Макс знітився й не знав, куди подіти очі. Вигадані слова й відповіді зникли в прірві, що їх розмежувала.

Вони були знайомі ще з першого курсу. Дара затесалася до їхньої з Мафіном компанії разом з кількома іншими новачками. Усі вони, ніби змовившись, знали різницю між Кафкою і Воннегутом, могли годинами точити лясні стосовно символізму «Американського психопата» Брета Елліса, яким зачитувався Макс. Вони надавали перевагу не комерційним «The Doors», а андеграундним «Grateful Dead» та «Jethro Tull», ба навіть музиканту-невдачі Чарлзу Менсону і його «Сімі». На цьому й ґрунтувалася їхня «френдзона», що з часом тільки збільшувалася. Утім, коли друзі досягли стадії стабільних інтимних і романтичних стосунків, компанія все ж таки почала розламуватися – і зрештою зникла. Усі розлізлися межі людьми, мов мишенята, – хто куди.

На Дару водночас запали і Макс, і Мафін. Однак незграбна мовчазність першого одразу програла впевненій веселості іншого. Тому Мафін міг

похизуватися, що зустрічався з тією кралечкою цілих три місяці поспіль і навіть мав із нею секс. Але потім, вочевидь усвідомивши безперспективність таких стосунків, дівчина пішла від нього, а згодом взагалі видалилася із «френдзони». Мафін напівжартома пояснював: колишня кохана нібито не змогла змиритися з тим, що в його серці насправді є лише одне прагнення – до майбуття видатного історика.

Дара ж відтоді змінила кілька різношерстих компаній. А після знайомства зі своєю майбутньою найкращою подругою і, відповідно, сусідкою по кімнаті Ланю Дементьєвою, прибилася до неї, а ще за деякий час почала зустрічатися з Богданом Юрчуком – спортсменом і відмінником з факультету фізичної культури. Незважаючи на жарти, що природно витають навколо «фізкультурників», той був насправді цілеспрямованим хлопцем з тих, які заздалегідь знають, чого хочуть від життя і як цього домогтися. Ходили чутки, що вони з Дарою вже піднялися в стосунках на щабель вище і збираються оселитися разом.

Усе це Макс пригадав буквально за секунду. І поки Дара про щось питала, він увесь час намагався відвести очі подалі від її декольте.

Дару Ковалевську важко було назвати взірцем краси – себто у ляльковому сенсі цього слова. Але її зовнішності була притаманна ота родзинка, що завжди вирізняє справжню кралу з народу. Саме вона примушувала чоловіків спостерігати за нею спідлоба, подумки міряти долонями об'єм невеличких грудей, прилаштовуватися очима до вигинів тіла, ловити себе на бажанні цілувати ці руді кучері і щодня зазирати в її блакитні очі.

Ховаючи погляд, Макс подумав, чи бачить Богдан Дару так, як він. І тут же зробив висновок, що ні. Якщо дивитися на цю вроду постійно, щодо неї може з'явитися такий собі імунітет. Цілком можливо, що з Бодею саме так і сталося. Мабуть, тому романтики минулих часів кохали своїх дам і присвячували їм вірші переважно на відстані, аби не руйнувати закарбований у серці образ. Та, з іншого боку, подібні думки могли бути викликані не чим іншим, як типовими ревностями потайки закоханого.

– То ти з нами? – вже вкотре спитала Дара.

Макс виринув з туману думок й ошелешено подивився на дівчину.

– Га? Що?

– Господи! – Дара звела очі до стелі. – Ти що, під «колесами»? Нічого не тямиш?

– Ні, все о'кей! – Макс підбадьорився. – Музика гучна. А ще постійно згадую про сесію... Ну, сама розумієш...

Він якомога спокійніше ковтнув «викрутки», а подумки назвав себе ідіотом: вона першою заговорила до нього, а він жаліється на майбутні заліки та іспити, наче шмаркатий першокурсник. Що тут казати – красунчик!

– Ми збираємося за півгодини в мене, у двісті сімнадцятій, – не зважила на його репліку дівчина. – Моторошно, правда? – Вона якось невпевнено

посміхнулася.- Разом із тобою нас стане семеро. Це має бути круто. Отже - не гальмуй!

Дара відвернулася і так само повільно впливля в коридор, де гарцював натовп. Макс спіймав себе на думці, що якби кинувся навздогін та обійняв її, дівчині не довелося б навіть ставати навшпиньки. На відміну від Богдана, двометрової шпали, вона ідеально пасувала до його середнього зросту.

Не відчувачи погляду Макса, Дара миттєво влилася в бурхливе море п'яних студентів. Вечірка вже досягла стадії, коли всі починають роздягатися і хизуватися молодими, сповненими сили і пружності тілами. Натовп поглинув її, мов припливна хвиля камінь на березі, і дівчина зникла з очей. Макс й досі намагався кинути їй услід бодай щось, але слова застрягли в горлянці, наче погано прожований шматок жилюватого м'яса.

Макс вилаяв себе за нерішучість, вижлуктив коктейль, зіжмакав спорожнілу пластянку й кинув її до смітника, наче м'яч до баскетбольного кошика. Ледь-ледь зачепивши край, та впала на підлогу. Він ще раз лайнувся, нахилився, жбурнув її у контейнер і вирушив шукати Мафіна.

3

НАМІР

У якому ж ще гуртожитку перебувати теологам, філософам, історикам, як не в тому, що позначений цифрою «шість»? Це саме той випадок, коли метафізичне співпадає з фізичним на всі сто відсотків, наче правильно зібраний пазл.

Шістка сама по собі вважається числом творення, бо Господь створив землю і все на ній суще за шість днів. У природі вона символізує баланс і симетрію, а в аспекті людського характеру - волю, внутрішню гармонію й вміння розрізняти добро і зло в усіх їхніх проявах. До того ж, шістка - це ще й число Венери, тому в шостому гуртожитку за замовчуванням оселяються найкрасивіші дівчата універу. Принаймні, вони самі так вважають.

Крім відповідності спеціальностям і символізму, гуртожиток номер шість має одну важливу й безсумнівну перевагу: розташування. На відміну від інших будівель, саме ця якнайкраще підходить для влаштування вечірок, зокрема на верхніх поверхах, де вони не заважають вахтерам. Тому їхня кількість ніколи нікого не дивує.

Стоптани біганиною кеди Макса майже беззвучно лічили сходинки. Його оточувала лячна порожнеча. О цій годині мешканці гуртожитку вже остаточно розділилися на два табори: одні веселилися на четвертому, інші ж давно розійшлися по кімнатах спати чи займатися своїми справами. З цієї причини все навколо навіювало хлопцеві моторошні думки.

Жовтувате світло заграбованих ліхтарів між поверхами відкидало на стіни загрозливого вигляду тіні. Попри нещодавній ремонт, уява однак

вимальовувала картини з життя занедбаної психлікарні, де над пацієнтами проводять небезпечні для залишків їхньої свідомості досліди. Жорстокі експерименти, які здатний вигадати лише хворий та абсолютно впевнений у своїй безкарності садист. Моторошності сприяли й приглушені стінами відгомони веселощів.

«А далі те чудовисько в людській подобі...»

Уявлене зненацька здалося Максові настільки реальним, що хлопчина на мить втратив контроль над собою. Ні з сього ні з того він відчув справжній жах, спотикнувся й мало не покотився вниз. Збивши крок, перескочив сходинку й встиг схопитися за перила, інакше перелом був би гарантований.

Ніби для підживлення страхів, перед дверима, що вели в потрібний коридор, остаточно вичах ліхтар, і Макс опинився в суцільній пільмі. Він із дитинства уникав темних приміщень, тож одразу майже фізично відчув на шиї холодні долоні когось, хто зачаївся позаду в темряві, хто ось-ось порушить ритм його серцебиття, зіб'є дихання, а потім...

Потім його мозок, на щастя, опанував ситуацію, і Макс уздрів на підлозі смужку світла, що пробивалося з-під коридорних дверей. Все, що зараз необхідно, – простягнути руку, відчинити їх і заскочити всередину, туди, де його вже ніхто не наздожене...

Коли ненависна чорнота залишилася позаду, він видихнув із неабияким полегшенням. Як і кожен мешканець гуртожитку, Макс усвідомлював: хоч все навколо відгонить системою і порядком, тут усе одно мають місце притаманні будь-яким установам незбагненні фінансові провалля і хаос. Казали, що лампа на цьому поверсі тухне мало не щодня через якісь проблеми з дротами. Та позбавлятися цієї прикраси ніхто не збирався, бо, як і зазвичай, на це бракувало коштів.

Просуваючись коридором, Макс досить швидко відшукав «палату» під номером двісті сімнадцять. Жодних складностей – розташування кімнат у гуртожитку ідентичне на всіх поверхах, різниця полягає тільки в першій цифрі, що означає номер поверху.

Макс зупинився в проході, вагаючись – стукати в двері чи ні. Природа подібних до нього людей така, що вони уникають бути центром уваги, а ще більше бояться стати об'єктами розіграшів або опинитися в безглуздій ситуації. Дорогою він навіть не замислювався над тим, що запропонована Дарою зустріч може обернутися черговим жартом того ж таки Мафіна. Якого, до речі, він ніде не помітив. Подібне припущення здавалося цілком логічним, тим більш, що під час вечірок в Остапові інколи прокидався трікстер, диявольський клоун, і жертвою його витівок міг опинитися кожен. Одного разу через це Мафіна мало не покалічили технарі, але хлопця це нічому не навчило.

Максим дістав з кишені джинсів мобільний. На дисплеї – 23:28. Похваливши себе хоча б за пунктуальність, хлопець потарабанив пальцями по дверях. Зробив це коротко, щоб не передумати й не чкурнути нагору за черговим коктейлем. Його вже починала мучити спрага, але, якщо чесно, це було скоріш бажання втекти подалі звідси й не повертатися. Кому, як не йому, знати власні приховані страхи й те, як добре вони вміють маскуватися?

Ворота у невідомість відчинила Олена, чи, як вона сама себе воліла називати, – Лана. Найкраща подруга Дари й головна винуватиця того, що та затвердилася в її соціальному прошарку. Одягнена в світлі подерті джинси-бойфренди та зав'язану вузлом над проколотим кульчиком пупком червону картату сорочку, вона спочатку трохи здивувалася, навіть на хвилю підняла густо намазані чорним брови. Та потім її думки, вочевидь, усе розставили по місцях, і Лана запросила гостя до кімнати.

– Заходь, – просто й невимушено проказала вона. – Почувайся як вдома.

Навколо панувала така сама, як на сходах, липка темрява, завдяки чому Макса одразу кинуло в жар. Він знову згадав про ідіотські жарти, та коли його очі призвичаїлися до освітлення, хлопець трохи заспокоївся.

Темряву розсіювали кілька свічок на підлозі, навколо яких сиділи інші гості. Незабаром Макс виявив: світла тут удосталь, щоб роздивитися типову кімнату, де мешкають сучасні дівчата-студентки. Єдиною відмінністю від чоловічих «покоїв» було велике дзеркало на стіні. Усюди валявся різноманітний одяг – від майок із модними принтами до кофтин на випадок прохолодних вечорів. Тутешня шафа, ймовірно, уже вщент забита шматтям, тому навколо висіло й лежало те, що туди не вмістилося. Невеликі стандартні тумби потопали в легіонах флаконів косметики. Її було так багато, що, здавалося, сам чорт у ній не розбереться. Мабуть, колежанки мали якусь особливу систему пошуку й добору засобів. Розташовані одне навпроти іншого ліжка виглядали вкрай неохайно. Нічого не склавши як слід, хазяйки кімнати просто понакривали їх пледами, і зробили це, вочевидь, тоді, коли перші гості вже були перед дверима. Поряд із шафою стояли стіл і кілька стільців. Що там було, Макс не бачив, але біля столу поралася Лана, щось готуючи.

«Дай Боже, щоб не якийсь жорстокий прикол!»

Напружуючи очі після освітленого коридора, хлопець нарешті помітив, що, крім Лани, у кімнаті присутні ще принаймні четверо. Він із задоволенням перехопив погляд Дари, однак відразу ж знітився, побачивши, що до неї прилип із обіймами Богдан. Поруч сидів Мафін, розповідаючи про щось Сергію Знайді, однокашнику Макса. А коли очі остаточно звикли до присмерку, він упізнав ще й Алекса Савицького разом із його вірним супутником і слугою Сашком Кравичем на прізвисько Санчо Панса. Загалом їх було восьмеро чи, як висловився би Алекс, сім із половиною.

Уся сімка, про яку згадувала Дара, – за виключенням Кравича, бо його чомусь ніхто не вважав за повноцінну людину, – здавалася дивною й різношерстою. Така компанія могла виникнути лише під час дійсно забойної вечірки, коли в угарі всі стають братами й сестрами на годину чи максимум на ніч. Потім ранок повертає всіх на свої місця – відповідно до придбаних на це життя квитків, і вчорашні приятелі й коханці знову можуть не помічати одне одного, не вітатися й навіть знущатися одне над одним. Однак з присутніми все було інакше: їх насправді поєднували цілком видимі нитки. Тому, якщо б ви були в курсі їхніх інтересів і справ, такі збори не здалися б якоюсь дивиною. Ба більше: коли плануєш зробити щось цікаве, таємне або взагалі заборонене, збиратися краще з людьми, про яких принаймні знаєш, що вони не зіпсують тобі розвагу. А тут усі були саме такими.

– Господи, і цей приплентався! І навіщо? – Алекс не полюбляв Макса за його нібито нікчемність, хоча, чесно кажучи, йому взагалі мало хто подобався. І, певна річ, відсутність симпатії була взаємною.

– Чувак, розслабся, – озвався Остап, – Макс свій пацан.

Він кивнув хлопцеві й указав жестом на підлогу, запрошуючи тим самим до кола присутніх. Все скидалося на підготовку до чогось вельми й вельми нестандартного.

– Усім привіт! Як справи? – із удаваною бадьорістю спитав Макс, улаштовуючись між Мафіном і Дарою з її Богданом.

Він на якусь мить випадково торкнувся дівчини, від чого всередині потеплішало. Ніхто не відповів, присутні й далі перебували кожен на своїй хвилі. Хтосьна, чи демонстрували вони свою неповагу до нього, чи їм справді все було по цимбалах, але юнакові стало ще більше не по собі.

Не знаючи, що робити далі, він роззирнувся.

Дара про щось шепотілася з бойфрендом, Остап так само стиха розмовляв із Сергієм, Алекс від нічого робити повзав пальцем по дисплею новітньої моделі гаджета від компанії «А в мене до фіга зелені», а його відданий зброєносець, як завжди, мовчки стирчав поза кола запрошених. Очі його здавалися цілком порожніми, та коли Алекс тихо матюкнувся, бо побачив на дисплеї щось таке, що йому не сподобалося, Макс випадково зауважив у погляді Сашка дивний спалах, схожий на лють. Спалах був миттєвий, але Макс міг би заприсягтися, що вгадав емоцію на всі сто, адже та була йому добре відома.

Поки гості чекали, Лана поралася в зоні кімнати, відведеній під кухню-столову. Може, планувався якийсь бенкет?

Спостерігаючи за присутніми, Макс нарешті зрозумів: це не розіграш, це щось інше, і слава Богу. Тому він полегшено видихнув і знову оцінив оточення, але вже, так би мовити, свіжими очима. Оскільки до кімнати не проникало світло зовні, вікно заздалегідь щільно затулили шторами. Мабуть, це було частиною плану, та й жовті церковні свічки біля кожного гостя горіли не просто так. Хто-хто, а Макс міг відрізнити справжній віск від парафінової бутафорії, що продається в супермаркетах. І все через те, що з якогось часу його матір раптом стала аж надто побожною, отже, запаси цього добра у них вдома не переводилися.

– На ось, запали й собі!..

Слова настільки співпали з його думками, що Макс здригнувся з переляку. Наче мати раптом опинилася позаду нього і знову повчала, як і що треба робити. Але це була лише Лана, яка простягала йому таку саму свічку.

– Приєднуйся, – додала вона.

Макс, не питаючи дозволу, запалив свою свічку від Дариної. А поки інші займалися своїм, чекаючи бодай якогось розвитку подій, дістав з кишені телефон і зайшов на свою сторінку в Фейсбуці.

За останні півгодини стрічка істотно збагатилася світлинами й відео з четвертого поверху: танці, що вже скидалися на стриптиз; чиясь пожадлива долоня, що хапає всіх без розбору дівчат то за груди, то за сідниці; зухвалі тости у бік політиків, керівництва університету і всього, на чому світ стоїть, але коли камера намагається дати ораторів крупним планом, ті відвертаються й тікають. Далі – чимала калюжа різнокольорового блювотиння на кухонному столі, хтось невідомий буркотить у туалеті над унітазом, а на його штанях іззаду розповзається величезна мокра пляма. Ще якась подоба бійки, незграбної, аматорської, але справжньої. Словом, святкування «екватора» досягло апогею. Далі всі або самі поховуються по норах – відсипатися, або хтось все ж таки викличе поліцію, і тоді покарань від коменданта ніхто не уникне.

Макс настільки занурився у побачене, що приятель розштовхав його лише з третьої спроби. Коли ж він підняв очі, усі вже сиділи обличчями одне до одного й дивилися на свічки. Здавалося, його загальмованості не помітив ніхто, крім Остапа.

– Отже, народ, ми зібралися тут, щоб вшанувати пам'ять проклятої на віки вічні!...– почав був Мафін, але не витримав і здавлено загигикав. Сергієві довелося штурхнути його ліктем у бік. – Добре, народ!...– оговтався той, – давайте серйозно. Хочу запропонувати вам щось дуже круте...

Як цінитель «жахастиків», Макс пам'ятав, що в подібних історіях саме з таких слів і починалася всіляка чортомрячина.

– Коротше, – вів далі Мафін, – ви всі напевне чули про міські легенди. Це, типу, історії або чутки, що про них ніхто достеменно не знає, чи то правда, чи ні. – Він нібито запитально обдивився присутніх, але ніхто не вимовив ані слова. – Фактично, це такі собі сучасні міфи. І зараз я розкажу вам один із них.

Мафін замовк, потім підвівся на коліна й, втупившись у полум'я своєї свічки, продовжив:

– Цю історію колись розповіла мені бабця. Коли вона була молодою, дівки у їхньому селі любили ворожити на Святвечір. Забобони, що поробиш... Так от, одна з її подруг якось порушила головне правило: сама всілася вдома перед люстром і почала ворожити на судженого. Це зазвичай треба робити рівно опівночі, бо нібито саме в цей час відчиняються всі таємні брами і людина здатна зазирнути в майбутнє. Вона весь вечір думала про майбутнього жениха, а коли настав призначений час, узяла воскову свічку й почала водити нею перед дзеркалом, гукаючи коханого: «Прийди до мене! Прийди до мене! Прийди до мене!» – Мафін стишив голос до шепоту. – Тож бабця казала, що в дзеркалі тій дівчині відкрився ліс. А посеред лісу – мисливець... О, забув: на все це ворожіння є рівно одна хвилина. Типу, з нуля-нуль годин до нуля-одної... Тоді брама миттєво зачиняється, і якщо не встиг прибрати свічку й відвернутися, може статися щось погане... Так, на чому я... А!

Коротше кажучи, там виявився мисливець. Він, типу, походжав лісом із рушницею й полював, а дівка ніяк не могла роздивитися, красивий той чоловік чи не дуже. Так придивлялася, що не затимила, як спливла хвилина. Вона це зрозуміла, коли той мисливець несподівано повернувся і наблизився до неї майже впритул! А далі із люстра з'явилася якась фантомна рука й черкнула її по обличчю мисливським ножом. Не дуже сильно, але крові було вдосталь і шрам залишився. Відолаха так перелякалася, що розбила оте люстро до бісової матері, а потім її ледь не довелося доправляти до «дурки». Втім, згодом все потроху залагодилося...

Хлопець зробив багатозначну паузу й окинув усіх таким поглядом, ніби справді розумівся на тому, що розповідає.

– І що далі? – нерішуче поцікавилася Лана. – Так і зсунулася з глузду?

– Ні. – Мафін знову підвищив голос. – Далі найцікавіше! Кілька років потому зустріла вона чоловіка. Усе чікі-пкі, любов-морков. І той якийсь розповів їй отаку історію. Нібито колись він дуже любив полювати. І під час чергової вилазки до лісу щось його так торкнуло, що він раптово втратив свідомість. А коли отямився, виявив, що лежить посеред якоїсь галявини, рушниця валяється поруч, а в руці у нього – мисливський ніжик із кров'ю на лезі. Чоловік злякався не на жарт, обдивився себе з ніг до голови, але не виявив жодного поранення, а тоді злякався ще більше. Гадає: втратив розум і когось уколошдав. Але поблизу нікого, та й слідів на землі жодних. Відтоді він кинув полювати, бо те, що сталося, сприйняв за якийсь знак згори – типу, не треба тинятися лісом, бо там на тебе чекає якась біда.

У кімнаті запанувала тиша. До Мафінової розповіді почали дослухатися навіть ті, кому вона спочатку здалася нецікавою. Назвати його вправним оповідачем було складно, однак те, про що він розповідав, викликало в голові кожного з присутніх картини, що здебільшого нагадували кіношний «нуар»: самотній чоловік у лісі, сутінки, навколо лише стовбури вікових дерев-велетнів, а десь за ними зачаїлося щось зловісне. Ось воно наводить на мисливця марення, і той дістає ножа, бо прагне вбити відьму, яка витріщається на нього з потойбіччя...

Здавалося, ця тиша поглинула навіть гомін божевільня, що коїлося на четвертому поверсі. Якби мешканки двісті сімнадцятої мали квіти в горщиках, цілком можливо, що саме зараз можна було б почути, як ті ростуть. Незважаючи на вік, здобуту освіту й здоровий глузд, подібні історії завжди заворожують.

– Весела побрехенька, – підсумував Алекс. – Отже, ми зібралися тут, щоб на кохання поворожити?

Він усміхнувся і, повернувшись, підморгнув Лані, на яку весь час поглядав, наче на ласий шматок м'яса. Та окрім хіті в цьому погляді читалося ще дещо, і воно було значно глибшим, ніж здавалося.

– Так ніби ж не Святвечір, – продовжив він, знову звертаючись до Мафіна, – хіба ні? Чи, можливо, я чогось не докумекав? Поясніть, будь ласка. – Його голос зміцнів, набувши звичної глузливої інтонації.

– У мене є краща ідея, – спокійно відповів Мафін.

Він подивився на Дару з Богданом як на спільників, хоча ті напевне ними не були й навіть гадки не мали, що саме той замислив. Їх, як і всіх у кімнаті, потроху починало турбувати питання, чи не втягне їх Остап Сікорський у чергові неприємності, бо про таких, як він, зазвичай кажуть: у біді не залишить, проте й до біди доведе.

– Ми з вами покличемо Панночку! – вів хлопець своє.– Чули про таку? То вельми захоплююча історія.

Попри приятельські стосунки і майже щоденне спілкування, більшість із присутніх могла б присягнутися, що насправді Мафіна не знають. Той був настільки багатогранною персоною, що ні в кого й сумніву не виникло: ідея придбати в церкві свічки й зібратися тут, аби провести якийсь забобонний ритуал, належала саме йому.

– Панночку? – вперше озвучив свою присутність Богдан.– Це хто ж така?

На нього ніхто не звернув уваги, окрім Макса. Той зауважив, що Богданова долоня ковзнула по Дариних грудях і зупинилася на стегні дівчини. Макс ще якусь мить відслідковував її подальшу траєкторію, доки не відвів очі вбік, як то кажуть – від гріха подалі.

– О! – Мафін підняв пальця до стелі.– Це ще один сучасний міф. І значно цікавіший.

Його очі зблищали, ніби в передчутті чогось дуже цікавого – такого, чого вигадати не здатний ніхто інший, навіть його постійний партнер по жартах Сергій Знайда.

Аж раптом Макс зненацька здригнувся й мало не скочив на рівні ноги – хтось торсонув його за плече. Миттю згадалися сходи, темрява, крижані пальці на потилиці...

Починається!

Усі виричалися на нього, мов на навіженого, але одразу заспокоїлися: Макс є Макс. Більшість мешканців гуртожитку давно звикли до дивацтв цього невисокого худорлявого хлопця.

Озирнувшись, він побачив, що позаду стоїть Лана: саме вона й торкнулася його плеча. Відчуття було не дуже приємним, бо зараз Макс волів би, щоб його ніхто не чіпав. Йому більш-менш подобалася забавка, що її затіяв Мафін, але рівень його емоцій з цього приводу виявився набагато вищим, ніж він очікував.

Наступної миті Макс раптом відчув у руці щось прохолодне. Опустивши голову, побачив, що дівчина тицьнула йому пляшку вина.

– Тримай.– У напівтемряві хлопцеві здалося, що вона підморгнула.– Відпий і передай далі. Тільки не захоплюйся.

Лана всілася поруч, а Макс взявся за спітнілу, тільки-но з холодильника, пляшку і підніс її до свічки. На розмальованій райдужними цятками етикетці

значилося «Москетто». Надто коштовне для студентського вжитку пійло: десь дві сотні за пляшку. Це, мабуть, Алекс, самозакоханий багатій, щодо якого тільки сам Господь відає, чому той живе у гуртожитку, а не в апартаментах десь у центрі Чернівців. Утнути щось таке – це в його дусі.

Не бажаючи відокремлюватися від інших, хлопець хильнув просто з пляшки. Солодкавий, виготовлений з італійського винограду напій залишив по собі чудовий післясмак. Хай би яким виродком не був Алекс Савицький, йому таки треба віддати належне: він добре знався на вині. Зробивши добрячий ковток, Макс простягнув пляшку Дарі. Він розумів, що після кількох «викруток» та ще й вина, зранку на нього чекає складне пробудження із головним болем та «сушняком». Однак це буде завтра, а наразі вино додало йому сміливості, якої він дуже потребував.

– То що там із Панночкою? – спитала Дара.

Зробивши ковток, вона одразу ж передала пляшку Богданові. Вочевидь, вина їй не дуже хотілося, але ж це не звичайне збіговисько, тож треба долучатися.

– О Панночка!..– Мафін ніби прокинувся.– Так-так, Панночка... Кажуть, ця дівка закохалася. Але в селі, де вона жила, про неї ходили вельми погані чутки. Люди вважали її відьмою й приписували різні лиходійства. З цієї причини і її стосунки з коханим парубком були таємними, а потім її взагалі хтось убив. І вбивцю, до речі, так і не знайшли.

Останні слова він вимовив так, наче був безпосереднім свідком подій, але це не справило на приятелів жодного враження. Тому Мафін замовк й обвів присутніх поглядом, чекаючи бодай якоїсь реакції.

– Класика жанру,– кинув Алекс.

Його масний погляд знову обмацав Лану, але та й оком не моргнула – чекала своєї черги долучитися до пляшки. Цей обряд мав якось зблизити різношерсту компанію – щось на кшталт розкурювання люльки миру. Безсумнівно, і ця ідея також належала Остапові Сікорському.

– І це все? – поцікавився Макс у приятеля. Той досі сидів мовчки, чекаючи, поки інші нарешті збагнуть, про що він тільки-но розповів.

– От і я кажу,– підхопила слідом Дара.– Я взагалі нічого не зрозуміла. Чому ми зібралися? Навіщо нам ота легенда?

Вона неохоче звільнилася з обіймів Богдана і, склавши долоні, неквапом потягнулася руками догори – наче звертаючись безпосередньо до небес. Вочевидь, у неї затерпла спина. Макс знав, що це якась асана з йоги. Дівчина кілька тижнів поспіль відвідувала заняття, але зрештою кинула, бо на цьому нібито на поліг її спортсмен, який вважав такі речі пустощами, а пустощів він не терпів.

– Гей, народ, я ж пропоную вам щось цікаве, тому давайте без зайвого сарказму, гаразд? – Мафін, заспокоюючись, провів долонею над вогником свічки.– Історія про Панночку на тому не закінчується.– Остап знову стихив голос.– Отже, після смерті душа тієї дівчини не заспокоїлася. Невідомо, чи

дійсно вона приятелювала з нечистим, але для остаточного заспокоєння їй нібито треба було переконати людей у своїй чистоті. Переказують, що відтоді вона почала являтися декому в дзеркалах і виконувати ті чи інші їхні бажання. Будь-які. Треба було тільки дочекатися північної пори, тоді тричі обвести свічкою власне відображення, а потім покликати: «Панночко, явись мені! Панночко, явись мені! Панночко, явись мені!» За третім разом належало висловити, чого саме хочеш. – Він на мить замовк, інші також мовчали. – От я й вирішив, що це непогана нагода замовити щось крутеньке... А чому б ні? Зрештою, що ми втрачаємо? Спиток, як то кажуть, не збиток.

– Цікаво, як таке взагалі можливо? – відгукнулася Лана. – Це ж маячня якась, селянські вигадки...

Дівчина скося поглянула у велике дзеркало на стіні, помітивши в ньому відблиски запалених свічок. Попри очевидну безглуздість щойно сказаного Мафіном, їй чомусь стало моторошно. Хай там як, але вона ще в дитинстві чула від бабусі, що із дзеркалами не можна жартувати, а ще не можна зазірати в рештки розбитого люстра. Та, зрештою, що це, як не давні передсуди та забобони?

– А знаєте, можливо, у цьому й є якийсь сенс. – Макс раптом вирішив показати, що він тут свій серед своїх. – Джордж Берклі, поважний філософ-спіритуаліст, колись зауважив, що тіло, час і простір – це лише ілюзія. Буцімто їх насправді не існує... Це як у «Матриці» – пам'ятаєте епізод, де Нео згинає ложку? Там хтось каже, що згинається не ложка, тільки уявлення про неї. Тобто згинаєш в уяві і водночас ніби згинаєш насправді. Тому можна припустити, що можливі різні відхилення...

– І те муйня, і це, – кинув Алекс підхоплену в Інтернеті фразу.

Він уже не криючись глузував з Макса, але це було звична справа. Обірвавши хлопця, він повернувся до Лани:

– Сонечко, а як щодо наступної пляшечки?

Дівчина піднялася й рушила до столу, де, вочевидь, зберігався «об'єднувальний» запас спиртного.

– Люди, агов! – раптом ніби визирнув із-за хмар досі мовчазний Сергій. – У нас аврал!

Він підняв руку з годинником на худому зап'ястку. Стрілки позолоченої підробки під швейцарські «Свотч» показували вісім хвилин до дванадцятої.

– Якщо щось робити, то саме час. Скоро північ. Можемо не встигнути, а тоді – прощайте, найзаповітніші мрії. – Хлопець постукав пальцем по циферблату й кивнув Мафінові. – Ну то що?

– Коротше, народ, яка вам різниця, що, де й як? – збурився той. – Є легенда, і є той, хто бажає перевірити її правдивість. Тобто я. Якщо хочете, долучайтесь. Маємо все необхідне. До того ж нас семеро. – Він кивнув у бік Сашка Кравича, який весь цей час мовчки сидів осторонь. – Його не рахуємо. А сімка – це все ж таки магічне число. Ще у нас є справжні церковні свічки, й ми поєднані Бахусом. – Остап вишкірився. – Принаймні, хоч

якось поєднані, бо щось спільне ми таки зробили. Отож, все о'кей? Всі згодні?

Протягом наступних восьми хвилин вони так само по колу спорожнили другу пляшку «Москетто» й встигли відпустити в бік легенди про Панночку декілька жартів із відчутним некрофільським душком. Вправлялися в цьому переважно Остап і Сергій. Та що ближче годинникові стрілки наближалися до жаданої позначки, то більше присутніх замовкали, наче за змовою. Природно, ніхто не вірив у дієвість Мафінової витівки, однак кожен потайки намагався сконцентруватися на будь-якому з власних бажань. Про всяк випадок: а що, як раптом спрацює? Кажуть же, що раз на рік начебто й ломака стріляє, то чому б не спробувати?

Коли до півночі залишалися лічені секунди, першим з кола вийшов Сергій Знайда. Взявши свічку, він підійшов до дзеркала. Заввишки воно мало десь півтора метра, а завширшки – півметра. Колись його витягли зі старої одержної шафи й привезли до гуртожитку.

Попри сміховинність ситуації, Знайда боязко зиркнув на власне відображення, і йому стало чомусь лячно. Проте зворотного шляху не було. Якщо відмовитися, його піднімуть на кпини просто зараз, а потім ще довго нагадуватимуть, як він злякався дитячої забавки. Тож не лишалося нічого іншого, як піднести кіптявий вогник до центру скла, вкритого з іншого боку потьмянілою амальгамою.

– Панночко, явись мені! – прошепотів Сергій, обводячи свічкою двійника в дзеркалі. Всі присутні мовчали, ніби на іспиті. – Панночко, явись мені! – Він обвів власне обличчя вдруге, а потім, гукнувши голосніше, зробив те саме втретє. – Я відчиняю тобі браму до нашого світу! – (Це вже пішли відсебеньки, та зрештою, чому б і ні, принаймні в кіно таке спрацьовувало). – Прийди до мене й виконай мое бажання. Одне-єдине бажання, прошу тебе!..

Раптом йому здалося, що приятелі зараз почнуть несамовито реготати, але навкруги й досі панувала моторошна тиша. Потім Сергій відчув, ніби залишився сам-на-сам із люстром й, можливо, навіть із тією поторочкою, яка через ті дурні жарти здатна будь-якої миті вискочити звідкись і розкряти йому обличчя уламком скла.

Злякавшись цієї миттєвої думки, хлопець повільно озирнувся, впевнений, що побачить порожню кімнату й потворну мармизу привида. Але все виявилось на місцях. Кілька пар очей мовчки вступилися в нього. Жодного жарту чи посмішки. Це дещо заспокоїло хлопчину, і він трохи підбадьорився.

Побачивши раптово зблідле обличчя Знайди, Макс остаточно зрозумів, що не він є об'єктом дурного розіграшу. Бо й досі сумнівався, чи правильно вчинив, що прийшов сюди. Та зрештою, враховуючи задум, йому було цікаво спостерігати за тим, що тут відбувалося. А зважаючи на ситуацію, то кепкуватимуть, здається, точно не з нього одного, а з усіх разом. Це нормально, таке можна стерпіти.

– Швидше, – підігнав приятеля Остап. – Час збігає.

Його слова додали Сергію впевненості. Він знову ковзнув поглядом по склу і, не помітивши в ньому жодних змін, жваво проторохтів:

– Хочу «Macbook Pro»! Новий, не вживаний. Із фірмовою комплектацією.

Позаду хтось глузливо рохнув. І, здалося, не один. Розсміялися, як мінімум, Алекс із Остапом. Усі інші просто сиділи, заворожені тим, що відбувалося. Вони, вірогідно, й не второпали, про що йдеться.

Вимовивши своє, Знайда повернувся на місце.

Наступною з кола вискочила Лана. Спогади про бабусю зрештою зробили свою справу, і дівчина на якусь хвилюк насправді повірила в примарну можливість, тому чітко сформулювала для себе те, чого бажає. Залишалось скористатися щойно протоптаною Знайдою стежкою й озвучити бажання перед дзеркалом. Тому діяла Лана значно сміливіше за Сергія.

– Панночко, явись мені! – Дівчина, намагаючись виглядати якомога серйознішою, зробила перший оберт свічкою. – Панночко, явись мені! Панночко, явись мені! Прийди до мене, зглянься! – Ці слова, на її думку, були якнайвдалішими, і вона відчула себе сильною і спокійною. – Виконай мое бажання, будь ласка, Панночко, одне-єдине бажання. Прошу тебе, дуже прошу! – Миттєва пауза, а потім: – Я хочу скласти сесію на «відмінно». Це все, що мені треба.

Позаду хтось знов-таки рохнув, проте більшості було не до сміху. Зрештою, відтепер кожен спостерігав за тим, що коїлося, зі значно більшою увагою. І коли Лана відійшла від люстра, за нею несподівано підхопився Алекс.

Тримавши свічку, він швидко здійснив ті самі маніпуляції, тільки його бажання виявилось більш особистим за попередні.

– Хочу переспати з Дементьевою! – Він тицьнув пальцем у бік Лани, обводячи присутніх поглядом у пошуках підтримки. Однак всі промовчали, навіть його вірний зброєносець Сашко. – Так, хочу сексу з нею! – не вгамовувався Алекс.

Ніхто не кинув бодай коротенького смішка, бо це нікого не здивувало.

Те, що Алекс Савицький запав на Лану й прагне її підкорити, було загальновідомим фактом, у гуртожитку це навіть не коментували. Бо набридло. Хоча дехто зазначав при нагоді, що справа тут не в почуттях, а в тому, що дівчина є однією з небагатьох, а можливо й взагалі єдина, яка відмовила Алексові. Тож бажання приборкати цю норовливу конячку доволі швидко перетворилося в Савицького на манію. Саме тому він постійно тримався десь поблизу цієї компанії. Казали також, що він начебто і в гуртожитку оселився виключно заради Лани, хоча насправді в це мало хто вірив. Більшість діджеїв «сарафанного радіо» зійшлися на тому, що в головах у багатих власні таргани, і їхні примхи звичайним людям ні за що не зрозуміти.

Сама Лана теж відмовчувалася. З досвіду знала – у таких випадках краще не дискутувати.

За Алексом до дзеркала рушив Богдан, слідом – Дарина. Ця солодка парочка озвучила одне бажання на двох. Зовні воно здавалося трохи зухвалим, але чому б і не пожартувати при такій розвазі? Усі так робили, а чим вони гірші? Саме тому попросили у примарної Панночки житло. Власну квартиру, де можна щасливо мешкати разом, не думаючи про скурвілого від жадібності орендодавця, що загарбає всі їхні скромні заощадження.

Останні п'ятнадцять секунд «відчинених воріт» поділили між собою Остап із Максом. Перший миттю замовив кілька квитків у VIP-зону столичного клубу «Sentrum» на єдиний концерт «Snoop Dogg», який нещодавно пережив реінкарнацію, перетворившись на «Snoop Lion». І таким чином зекономив приятелеві час. Та коли Макс утретє погукав Панночку, то раптом знітився й подумав: а чи справді треба озвучувати бажання? Воно, певна річ, у нього було, але вимовляти найпотаємніше при всіх не дуже й хотілося. І поки Макс, коливаючись, стирчав зі свічкою перед дзеркалом, Сергій знову підняв руку з годинником догори.

– Час збіг, діточки! – із усмішкою сповістив він присутніх. – Панночка бажає всім добраніч і солодких снів.

– Ти встиг? – спитав Остап у Макса, хоча й сам розумів: ні, бо той нічого не вимовив.

– Ну то й чорт із тим, – докинув Алекс, хоча його очі ясно промовляли: якщо ти невдаха, хлопче, то невдаха в усьому. – Не парся, Максику, нащо воно тобі взагалі? Розслабся й насолоджуйся тим, що маєш.

Він знову всівся на підлозі й задивився на свічку, що й досі горіла. Зрештою, їх ніхто не загасив, тому в кімнаті досі панувала напівтемрява.

Незважаючи на сміховинність того, що відбулося, ніхто з присутніх навіть не посміхнувся – і так само ніхто не наважувався увімкнути світло. А раптом їх тут уже не восьмеро? Темрява могла щось у собі ховати, а ще вгамовувала. Ти спокійний, поки не бачиш лиха, ти байдужий, поки нічого не знаєш. Це одна причина. А ось й інша: ти вчинив щось погане, а потім ховаєш від сторонніх очі. Навіщо світло?

Сидячи на підлозі, кожен міркував про щось потаємне, загадане кілька хвилин тому. Попри очевидну безглуздість зробленого, кожен мав крихітну надію, що легенда про Панночку, ніби дитяча казочка, все ж таки виявиться правдивою.

На столі стояла третя й остання пляшка «Москетто», але охочих до неї якось не було. У кімнаті без видимої причини почав утворюватися вакуум. Стіни немов раптом зрушили з місця й почали тиснути на хлопців та дівчат із неабиякою силою. У більшості присутніх несподівано виникло гостре бажання якнайшвидше забратися звідси. Кинути все й чкурнути туди, де досі веселилися не обтяжені похмурими думками інші мешканці гуртожитку.

Першим ініціативу виявив Мафін.

Звівшись на ноги, він взяв зі столу пляшку й скористався штопором від Сергієвого швейцарського армійського ножа «Вікторінокс». Відкоркувавши вино, він пожадливо влив у себе кілька ковтків. Потім демонстративно, ніби

драматичний актор на сцені, передав пляшку Максові. У цьому жесті відчувалося бажання віддати данину, щось на кшталт втішного призу невдачі. Мовляв, не встиг замовити собі якусь дурню, то ось тобі хоча б питво, насолоджуйся й не думай про погане. Макс теж зробив ковток і передав вино Дарі.

Третя пляшка спорожніла доволі швидко, усього за два кола. Настрій у кімнаті підвищився на кілька градусів. Зроблене вже не відгонило середньовічним дикунством, ба навпаки – почало сприйматися як безтурботна розвага з тих, що притаманні веселим студентським рокам, яких насправді не так уже й багато, як хотілося б.

– Ну що: сьогодні в клубі будуть танці! – бадьоро кинув Алекс чи то Лані, чи то до всіх інших. – Там, здається, і для нас знайдеться місце.

Він відчинив двері, впустивши до кімнати потік свіжого повітря, й першим вискочив до коридора. Інші одразу подалися слідом. Загасивши ті свічки, що й досі горіли, останніми залишили двісті сімнадцяту Лана й Макс. Цей мовчазний і стриманий джентльмен, яким він себе уявляв, як завжди, пропустив уперед всіх охочих, а потім вже вийшов сам.

Обернувшись на порозі, хлопець краєм ока помітив щось дивне. Йому здалося, ніби в дзеркалі пропливла велика тінь. Ковзнула склом і зникла так само швидко, як з'явилася.

Макс миттю повернувся до дзеркала, однак наразі в ньому відбивалися лише меблі та інші предмети, на які падало світло з коридора. І нічого іншого.

«Протяг колихнув штори, – зміркував він, – от вони й відбилися у склі».

За кілька хвилин вся компанія долучилася до згасаючої вечірки.

4

МАКС. МАФІН. СЕРГІЙ. КОНТУРИ КАТАСТРОФИ

Ранок наступного дня видався вкрай важким. Макс повернувся до кімнати напідпитку на початку третьої і вже не зміг нормально заснути. Відолаха то прокидався, то потопав у тривожній дрімоті, що протягом усього залишку ночі з головою занурювала хлопця у спогади про розпачливе дитинство й підліткові роки. Що дійсно були, скажемо прямо, кепські.

Слави запеклого хулігана Макс зажив ще до того, як вступив у вік, коли хлопці дійсно полюбляють бешкетувати й створюють навколо себе купу проблем. Вочевидь, головну роль тут зіграли брак твердої батькової руки й постійна відсутність матері, яка всіма засобами заробляла обом на прожиття. Тож якщо дитина зростає фактично на самоті, вважається, що нічого доброго з неї не вийде. Принаймні так, на Максову думку, вважали батьки сусідських дітлахів, з якими він всіляко намагався заприятелювати. Дорослі дивилися на нього з упередженням, а деякі навіть із відразою.

Певна річ, янголом він не був, і на момент отримання звання «найпершого шибеника на вулиці» на його особистому рахунку значилися кілька розбитих м'ячем шибок і підстрелених із рогатки собак та котів. З іншого боку, у кого в дитинстві не було подібних «подвигів», хай першим знайде й застосує камінь.

Малий Максим аж ніяк не пишався тими розвагами, хоча завдяки їм користувався бодай якоюсь повагою серед друзів. Більш за це: його діяння взагалі були не дитячими витівками, а радше своєрідною відповіддю на безпідставний осуд. Типу «вважаєте мене мерзотником? О'кей, ним я й буду – вам на радість». Цією логікою хлопець й керувався кілька років поспіль, хоча все ж таки ніколи не виходив за межі розумного. Принаймні в тому, що стосувалося його вчинків у повсякденному житті.

Але зараз випите напередодні знову виштовхувало його за межі реальності й укотре занурювало в те, що він прагнув забути.

Власний внесок у поганий залишок Максової ночі зробив і Мафін. Бідака приплентався майже о четвертій, а потім до самого ранку щопівгодини бігав блювати. Після шаленого розмаїття напоїв хлопця вивертало так, що його, вочевидь, чув увесь поверх. Хтозна, навіщо він стільки всього намішав, але від нього і не такого можна було чекати.

Вони познайомилися на першому курсі напередодні першого вересня, коли стали сусідами по кімнаті. Остап Сікорський, який обрав за майбутню спеціальність історію, був патлатим юнаком у дірявих джинсах. Він мріяв про власні відкриття, що перевернуть сучасні уявлення про світ. Його ніколи не цікавила офіційна історія, історія як суха наука. Навпаки, він зачитувався книжками «альтернативних істориків» й конспірологічними дослідженнями, чиї автори існують не паралельно, а перпендикулярно загальновизнаним фактам і постійно намагаються довести хибність того, що ми знаємо про власний соціум і світ узагалі.

– Із вашим прізвищем, юначе, треба ого-го – проектувати й будувати! – час від часу зауважували Остапові викладачі після запеклих диспутів на семінарах, коли він намагався довести слушність власних або чиїхось альтернативних суджень. – А ви дурня клеїте, час невідомо на що витрачаєте. Краще облиште це.

Остап бачив їхні поради у дупі. Разом із порадниками. Однак із часом дійсно став спокійнішим. Більше не вважав себе єдиним носієм істини, принаймні не так відверто й агресивно. Макс пов'язував це із плакатом, що з'явився в їхній кімнаті десь на початку другого курсу. Плакат зайняв не менше чверті стіни над Остаповим ліжком, він і досі висів тут. У верхній його частині був зображений величезний вусатий дядько, який тицяв пальцем у бік глядача. Нижню частину нібито освітлював промінь потужного прожектора, а в самісінькому центрі освітленого ним кола заляк якийсь чолов'яга в робочому комбінезоні.

Під усім цим значилося:

«СТАРШИЙ БРАТ ПИЛЬНУЄ ЗА ТОБОЮ!»

Цей орвелівський вислів Остап поклав собі за девіз, бо побоювався, що захоплення конспірологією може йому неабияк зашкодити. Звісно, навряд чи за ним стежитимуть агенти таємного світового уряду, але на кафедрі історії дійсно могли вирішити, що студент Остап Сікорський є абсолютно схиленою й не вартої диплому людиною. І прощай вища освіта. Взагалі-то, Остап і її бачив би в дупі, але перед тим, як почати будувати кар'єру «альтернативного історика», необхідно було заручитися офіційним дипломом – адже всі його майбутні дослідження, твердження й викриття мали на чомусь ґрунтуватися. Саме з цієї причини він і прикинувся, хоча зненавидів своїх викладачів ще лютіше.

Своє прізвисько Мафін Остап отримав завдяки відданій любові до кексів – чи як їх зараз називають – мафінів, із домішками коноплі. Ці «спейс-кейки» він уперше скуштував в Амстердамі, коли відкрив для себе Європу й інші радощі післяшкільних років, що дозволяли насолоджуватися життям і подорожувати автостопом по всіх усядах. Відтоді він згадував про них за будь-якої нагоди. Також за часів відвідин Амстердама Остап захопився ідеєю всесвітнього легалайзу, що досить швидко набрала вигляду надмірної прихильності до реггі, дредів і растафаріанської символіки. Однак треба віддати належне хлопцеві. Він не опустився до рівня численних курців «трави», які не переводилися в гуртожитку, а тримав марку, як і годиться молодому інтелектуалові з амбітними планами на майбутнє. Коли Остап приводив до ладу власну цапину борідку, збирав дреди у хвіст і перевдягався зі щоденного мішкуватого одягу у діловий костюм, то одразу ставав схожим на стильного і впевненого європейського юриста або навіть дипломата, який не гребує радощами життя. Отак він і побутував, вдало поєднуючи приємне з корисним.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=44901623&from=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.